

Endringer i produktforskriftens bestemmelser om tungmetaller i deler til kjøretøy

Miljødirektoratet sender på høring forslag om endringer i produktforskriftens bestemmelser om tungmetaller i deler til kjøretøy. Endringene gjelder krav om utfasing av seksverdig krom og bly fra visse anvendelser i slike deler.

Forslaget innebærer en harmonisering med EUs regelverk og ingen særnorske krav. Det er ikke forventet at forskriftsendringene vil medføre store konsekvenser for Norge.

Vi ber om kommentarer til forslaget senest 5. mai 2020.

Bakgrunn

Direktiv 2000/53/EF om kasserte kjøretøy er gjennomført i norsk rett i avfallsforskriften kapittel 4 og i produktforskriften § 2-19 jf. vedlegg III til kapittel 2.

Etter direktivet artikkel 4(2) skal landene, som hovedregel, sørge for at kjøretøy og kjøretøydeler som bringes i omsetning etter 1. juli 2003 ikke inneholder bly, kvikksølv, kadmium eller seksverdig krom. Vedlegg II til direktivet inneholder en liste med komponenter og materialer som er unntatt fra forbudet. Flere av disse skal merkes og senere fjernes når kjøretøyet kasseres, før videre avfallsbehandling.

Med bakgrunn i teknisk og vitenskapelig utvikling gjennomgår EU-kommisjonen regelmessig unntakene fra forbudet mot bruk av tungmetaller i kjøretøydeler, blant annet med tanke på utfasing hvor alternativer har blitt tilgjengelige. Delegerte kommisjonsdirektiv (EU) 2020/362 og (EU) 2020/363 av 17. desember 2019 endrer vedlegg II etter en slik gjennomgang. Direktiv 2020/362 endrer bestemmelsene om unntak for seksverdig krom til korrosjonsbeskyttelse av karbonstålkjølesystemet i absorpsjonskjøleskap i campingbiler. Direktiv 2020/363 endrer bestemmelsene om visse unntak for bly og blyforbindelser i komponenter.

Siden rettsaktene er EØS-relevante, og vil bli tatt inn i EØS-avtalen, blir Norge forpliktet til å gjennomføre dem i norsk rett ved innlemmelse i EØS-avtalen.

Hovedinnholdet i endringsdirektivene

[Delegert kommisjonsdirektiv \(EU\) 2020/362 \(med corrigenda\)](#) endrer vedlegg II til europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/53/EF. En teknisk og vitenskapelig gjennomgang av punkt 14 i vedlegg II om seksverdig krom som korrosjonsbeskyttelse av karbonstålkjølesystemet i absorpsjonskjøleskap i campingbiler viste at alternativer til slik anvendelse er i ferd med å bli tilgjengelige. Alternativene kan ikke benyttes i produkter riktig enda, men vil bli tilgjengelige i fremtiden. Direktivet medfører en endring av punkt 14 i form av en oppdeling i tre underpunkter og innføring av utløpsdato for to av underpunktene.

[Delegert kommisjonsdirektiv \(EU\) 2020/363](#) endrer vedlegg II til europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/53/EF. En teknisk og vitenskapelig gjennomgang av punkt 8 i vedlegg II viste at alternativer til bly i ulike anvendelser er i ferd med å bli tilgjengelige og at endringer kan gjøres for å redusere tillatt bruk av bly i disse anvendelsene. En utløpsdato for unntaket dekket av punkt 8 f) b) om bly brukt i koblingssystemer med bøyelige stifter er innført, slik som angitt i direktivet. Unntak 8 g) om bly i loddemateriale for bruk til stabil elektrisk kopling mellom halvlederskiver og -substrat i integrerte kretser med Flip Chip har blitt delt inn i to underpunkter for å snevre inn omfanget av unntakene og fase inn utløpsdatoer. Unntak 8 j) omfatter bly i loddemateriale for lodding av laminert glass. Ettersom alternativer til bly er tilgjengelig for noen slike anvendelser men ikke for andre, er et nytt unntak 8 k) lagt til for å skille mellom de ulike anvendelsene og fase dem ut uavhengig av hverandre i takt med den tekniske utviklingen.

Endringer av dagens regelverk i Norge

Endringene i direktivet om kasserte kjøretøy innebærer at [produktforskriften](#) kapittel 2 vedlegg III må endres med tilsvarende endringer som følger av de delegerte kommisjonsdirektivene (EU) 2020/362 og (EU) 2020/363. Nye revisjonsdatoer som spesifiseres i direktivet retter seg mot EU-kommisjonen og skal derfor ikke gjennomføres i norsk rett.

Miljødirektoratet foreslår at endringene skal tre i kraft straks, ettersom frist for gjennomføring av endringsdirektivene i nasjonalt regelverk er 5. april 2020.

Konsekvenser

Direktivene vil gi redusert bruk av seksverdig krom og bly i kjøretøykomponenter. Dette vil kunne gi nytte i form av reduserte utslipp av tungmetallene til miljøet.

Forslaget om å gjennomføre endringsdirektivet i Norge innebærer en harmonisering med EUs regelverk og ingen særnorske krav. Generelt er det en fordel for norsk industri at det gjennomføres regler på fellesskapsnivå, da det gir tilsvarende og like rammebetingelser for berørt norsk og europeisk industri. Endringene må uansett gjennomføres for at norske bedrifter skal kunne fortsette å omsette produkter i EUs indre marked.

Miljødirektoratet vurderer at de foreslåtte endringene i produktforskriften er gjennomførbare og ikke kommer til å medføre økonomiske og/eller administrative konsekvenser av betydning.

Høringsfrist

Eventuelle uttalelser sendes Miljødirektoratet som vedlegg via høringssiden. Uttalelsene vil bli liggende på siden og være synlige for alle interesserte når høringsfristen har gått ut.

Vi ber om kommentarer til forslaget innen 5. mai 2020. Miljødirektoratets referanse er 2020/3942.

Kontakt: sjefingeniør Audun Heggelund, audun.heggelund@miljodir.no.

